

Sayı : 63665751/20702/421694
Konu : Öğretmenevi ve akşam sanat okulu
ile okul aile birlikleri

22/01/2015

GENEL YAZI

Öğretmenevleri ve akşam sanat okulu müdürlükleri ile okul aile birliklerinin 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indirimi ile anılan maddenin ikinci fıkrasında yer alan ilave altı puanlık indirimden yararlanıp yararlanmayacağı hususunda gerek ünitelerimizden gerekse adigeçen okul ve birliklerden Genel Müdürlüğümüze intikal ettirilen yazıların incelenmesinden, bahse konu işverenler hakkında bazı ünitelerimizce (1) mahiyet kodu ile kamu işyeri olarak, bazı ünitelerimizce de (2) mahiyet kodu ile özel sektör işyeri olarak işyeri tescil işlemlerinin yapıldığı ve (2) mahiyet kodu ile tescil edilen işyerlerinin çoğunlukla yukarıda belirtilen teşviklerden yararlandıkları anlaşılmış olup, uygulamada yeknesaklığın sağlanarak prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilebilmesini teminen konu hakkında ünitelerimizce yapılacak işlemlerin talimatlandırılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan beş puanlık indirimden sadece 4/1-a kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri yararlanabilmekte olup, bu indirimden 1/3/2011 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin 21 nolu bendinde belirtilen kamu idareleri işyerleri; 1/3/2011 tarihinden sonra ise 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren işyerleri yararlanamamaktadırlar.

Bununla birlikte, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden 30/5/2013 tarihli ve 2013/4966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki (I), (II) ve (III) sayılı listelerde yer alan işyerlerinden 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi hükümlerinden yararlanıp, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında on (dahil) ve üzerinde sigortalı çalıştıran özel sektör işyerleri yararlanabileceğinden, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren işyerlerinin de bu indirimden yararlanmasına imkan bulunmamaktadır.

Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin 1/3/2011 öncesi için kamu işyeri olarak, 1/3/2011 sonrası için ise 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluş olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği ile ilgili olarak Hukuk Müşavirliğinden alınan 23/12/2014 tarih, 6558709 sayılı görüş yazısında;

652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesine dayanılarak hazırlanmış olan 27/12/2012 tarihli ve 246415 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin “Amaç ve kapsam” başlıklı 1 inci maddesinde “Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenevleri ile öğretmenevi ve akşam sanat okullarının açılış, kapanış, yönetim, işletme ve denetim usul ve esaslarını düzenler.” hükmünün,

“Tanımlar “ başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında “Bu Yönergede geçen;

...

g) Kurum: Öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunu,

...

i) Öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okulu: Aslî fonksiyonları eğitim çalışanlarının konaklama ihtiyacını karşılamak olan, ayrıca yeme-içme, spor, eğlence ve eğitim ihtiyaçları için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulunduran kurumları,

...

ifade eder.” hükmünün,

“Kurum açma esasları” başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında “Valiliklerce yapılan çalışma sonucu açılması uygun bulunan kurumlar Millî Eğitim Müdürlüğünün teklifi ve Valiliğin uygun görüşü ile Bakanlığa sunulur. Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirme çalışmaları sonucunda uygun görülen kurumların açılmasına izin verilir.” hükmünün,

“Kurum kapama esasları” başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrasında “Öğretmenevi/öğretmenevi ve akşam sanat okullarından, çeşitli nedenlerle kapatılması uygun bulunanlar Millî Eğitim Müdürlüğünün teklifi ve Valiliğin uygun görüşü ile Bakanlıkça kapatılır.” hükmünün,

“Öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okulu hizmet üniteleri” başlıklı 12 inci maddesinde “Her öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunda, konaklama ünitesinin yanı sıra, binanın fizikî şartlarına ve imkânlarına uygun olarak yemek salonu, kantin, kütüphane, çok amaçlı salon, oturma, dinlenme ve bilgisayar odası, berber, kuaför, bahçe, havuz, çocuk oyun alanı, otopark gibi ihtiyaç duyulan üniteler açılabilir.

Kurumlar, müşteri memnuniyetini artırmak amacıyla bünyelerinde olsun ya da olmasın, karşılayamadıkları hizmetlerle ilgili olarak, benzeri hizmet sektörleri ile sözleşme yapabilirler.” hükmünün yer aldığı,

9/2/2012 tarihli ve 28119 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde “Bu Yönetmeliğin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve eğitim kurumlarında okul-aile birliklerinin kuruluş, işleyiş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.” hükmüne,

“Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinde “Bu Yönetmelik; eğitim kampüslerinde yer alan okullar dâhil Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve eğitim kurumlarında okul-aile birliklerinin kuruluşu, işleyişi, birlik organlarının oluşturulması, seçim şekilleri; sosyal ve kültürel etkinlikler ile kampanya ve kurslardan sağlanan maddi katkılar, bağışların kabulü, harcanması ve denetlenmesiyle kantin ve benzeri yerlerin işlettilmesi veya işletilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri, oranları, harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esasları kapsar.” hükmüne,

“Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde “ Bu Yönetmelikte geçen;

...

b) Birlik: Eğitim kampüslerinde yer alan okullar dâhil Bakanlığa bağlı okul ve eğitim kurumlarında kurulan okul-aile birliğini,

...

ç) Okul: Bakanlığa bağlı her tür ve derecedeki resmi ve özel örgün ve yaygın öğretim okul/kurumunu,

...

ifade eder.” hükmüne,

“Kuruluş” başlıklı 5 inci maddesinde “Okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ile okul arasında iletişimi ve iş birliğini sağlamak, eğitim ve öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, okulun ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin eğitim

ve öğretimle ilgili zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere okullar bünyesinde tüzel kişiliği haiz olmayan birlikler kurulur. Birlik, kurulduğu okulun adını alır.” hükmüne,

“Denetim” başlıklı 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında “Birlikler, en az yılda bir defa olmak üzere Bakanlık/valilik veya il/ilçe millî eğitim müdürlükleri denetim elemanları tarafından millî eğitim mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre denetlenir. Ayrıca il veya ilçelerdeki birlikler ile birliklerin gelirlerinden il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerine ayrılan paylar her yıl Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslara göre mali açıdan denetlenir.”

hükmüne yer verildiği,

Bu düzenlemeler göz önüne alındığında;

Öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okullarının, eğitim çalışanlarının konaklama, dinlenme, eğlenme, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî eğitim alanında gelişimlerine ilişkin faaliyetlere imkânları ölçüsünde destek sağlamak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığının onayı ile kurulabilen ve yine Milli Eğitim Bakanlığının onayı ile kapatılabilen söz konusu Bakanlığa bağlı kamu kuruluşları oldukları,

Okul Aile Birliklerinin de, Milli Eğitim Mevzuatının ilgili hükümlerine dayanılarak Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve eğitim kurumları bünyesinde, okulun ya da eğitim kurumunun ve öğrencilerin eğitim ve öğretim alanındaki ihtiyaçlarını gidermeye yönelik hizmetleri sağlamak ve sunmak üzere kurulan tüzel kişiliği haiz olmayan birlikler oldukları, Bakanlık/Valilik veya il/ilçe millî eğitim müdürlükleri tarafından millî eğitim mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre denetlendikleri dikkate alındığında, Okul Aile Birliklerinin kamu işyeri niteliğini taşıdıkları sonucuna varıldığı,

Sonuç olarak, öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin kamu işyeri niteliğinde oldukları ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşu olarak değerlendirildiği,

mütalaa edilmiştir.

Buna göre, Hukuk Müşavirliğinin mütalaaı doğrultusunda öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin kamu işyeri ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında olduğu dikkate alınarak, bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, ayrıca sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiğinden, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilen öğretmenevi ve akşam sanat okulu müdürlükleri ile okul aile birliklerinden kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte; kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, söz konusu işyerlerinin yersiz yararlandıkları sigorta primi teşviklerine ilişkin fark primlerini 6552 sayılı Kanun kapsamında yapılandırabileceği de dikkate alınarak bahse konu işlemlerin ivedilikle sonuçlandırılması icap etmektedir.

Bilgi edinilmesinin ve gereğini rica ederim.

Ahmet AÇIKGÖZ
Genel Müdür

DAĞITIM

Gereği:

Sosyal güvenlik il müdürlükleri
Sosyal güvenlik merkezleri

Bilgi:

İstihdam Teşvikleri Daire Başkanlığı
İşverenler Daire Başkanlığı